

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

Kramér yusowy

Král. Pražské Poslostovské Noviny.

Nro. 1790.

Nro. 18.

Druhý ročník běh.

w Sobotu dne 1. Máje.

Wálečný Příběhové. Dvorská Zpráva, List sestý.

Dne 20ho dubna odpoledne Obrst hrabě Auersperk, který přes celau zymu při obléžení Orsowy na vrchu Allionu Durlachský patalion pod svou zprávou měl, přigel do Wjdne, a gez ho královské Milosti vvedl w známost, že Orsowssij Turcy gíz dne 11 dubna, když spatřili, že wsecky přípravy k dobývání pevnosti skutečně pohromadě byly, poneprw k vzdání pevnosti pozvolni byli; mezy tím ale gegich roků wánj trvalo až do dne 16 dubna, na kterýto den gegich vmluwená kapitulace porádně zavřena a podepsána byla.

Podlé též kapitulací wssickej Orsowané, magice pro své zachránění z nási strany náležitau stráz, svobodně do Wjdna odtáhnauti mohli. — Článkové strany včiněné vmluvy, gakoz y coby nássi w té pevnosti děl, prachu a giného wálečného náradji byli dostali, o tom wseem obširnější zpráwa následovati bude.

O Orsowských Turcích gisty list z župánku psaný na den 8 dubna dár následujcý zprávu: Dne 6 w noci znamenali smě náramné zemětřesenj, z kteréhož nás wsecky hrůza napadla. Sednau chvíli země se tak sylně zatřásla,

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

Na, že dva pataliony Durlachské pěchoty, kteréž geden patalion na vrchu Alliozu a druhý v Župáku w podzemních budách své obydlí má, z těchto svých písbytů vyškocili, a nemyslili ginac̄, než že se snažid země pod nimi otevře.

Dne 7 ráno před pěvností Orsowau bylo viděti veliký zástup Turků, kteří svými posuňky dávali nám rozuměti, žeby rádi s námi mluwili. Z té příčiny bylo hned na obou stranách wsecko stěženj zastaveno. Odpoledne okolo 2h hodiny přišel Mustafa Ağa sedwěma wzácněgssimi Turky na nassi stranu, a dal se do rozmílauwání s Panem Majorem Machowacem. Když otázáni byli, zdali pěvnost vzdáti chtějí, odpověděli: „K tomu nás žádná zájisté nauze nenutí, neboť dostatek máme potravy a prachu; mezi tím ale deyte nám předce ty výmjinky písebně, pod jakýmž pevnost mítí chcete.“

Na místě písebně odpovědi bylo gům označeno, by se w tu chvíli zpátkem odebrali, a přitom poručeno gest, pokudby se kdo z Turků okázel, nemajíc žádného naň ohledu, aby hned po něm Fortwicý páleno bylo.

Podlé svrchu připomenuté dvorské zpráwy wjme, že nássi wzetím pěvnosti Orsowy letosnímu walečnému tažení šťastný počátek včinili; a gakož dobráu naděgi mítí můžeme, že nasse wsselitké předsevzetí proti Turkům opět tak gako lonstého roku šťastně a s názsjim neylepším prospěchem nám se zvezde; tak nadto gessté tuto potěsitedlnau zpráwu slyssime, že Benáťcané, tento prozřetelný ano schytralý národ,

ssi královsté a s námi alliowane Ruské straně se přirazyli, a chtj gak po wodě, tak y po suché zemi nám na pomoc proti Turkům vytáhnati. Za tau příčinou, gak se praví, náš králský Rakouský dwůr Hrabé Beinera kteří potud w Benáťách gen gakožto Wyslance byl, nynj za královského Posla vstanowil. Také slyssime, že Páni Benáťcané s neywětssí aučinliwestj lodiwo na moře wyprawiti, a ginák wsecken walečny lid w sreď Dalmacyi dohromady stáhnuti hledj. — Podlé této zpráwy, která nás gisotně meyliti nebude, můžeme býti bezpečni, že Turecký dwůr skutečně w swé walečné mocu klesati, a k brzkému pádu nachylowati se musy; nebo takovát byla y gest dosavad polityka Benáťcanstých Panů, že oni w čas války zůstáwají tak dlouho neutral, dokudby swého prospěchu newiděli. A právě ted magj tu příležitost, že proti Tureckému bez toho giz ztenčenému dworu s swým wětssím vžitkem walciti, a což před dávnými časy byli ztratili, toho opět nynj od Tureckého dwora žadati mohau.

O Tureckých podlé wsech zpráw slyssime, že se napořád k třetímu walečnému tažení s neywětssí sylau chystají a gak množs listové wyprawují, gezgich hlavnj moc, dwakrát sto tisyc mužů pod zpráwau neywětssího Wezýra, stahuge se k Widjnu, a ostatní Turecké kraginy, kdež se wogna wede, také (prý) naležitým počtem bogopněho lidu opaztreny budau.

Podlé listu z řemjsna psaného na den 12 dubna, nynj wsecky walečné příprawy gdau po wodě k Widjnu, a gak

gak domněnij gest, tato pevnost co nezdrží od násich dobývána bude. Také se giz walně k té straně markytáni, kupcy, krčmaři a ginj tém podobnij obchodní lidé stěhují. — Před nějakým časem vzněmost vvedeno bylo, že Turci na Sabac vmyšl magi. Tato zpráva snad nyní k šutku se nachyluje, nebo Turci v oné straně v weliký zástup zrostli, a gegich vmyšl tedy patrně na světlo přichází. Za tau gediné přejčinan pěši tem Prays, který v zemljné leží, dostal poručení do Sabace tahnouti.

Z Raguzy přichází zpráva (a z jiných stran podobně,) že Štutarštý Bassa Mehmet Bussatlia v krátkém času na Chorwátských hranicích státi buzdě. Budoukoli potáhne s frémi Albouzeništi myšlím, od Tureckého dvora poručeno gest sspíže začlădati, do kterých se odewssad potravné věcy swázjeti musej. Také (prý) Štutarštý Bassa giz od Tureckého dvora znamenitau summu peněz napřed dostal, tak aby s lepissi huti a s zmůžilegssim ředcem proti Břestanům bogowati mohl. — Obrátili se lisetk, tedy Bassa potom s věrissim zámostkem potáhne nazpátek do své pevnosti Štutary.

Tyto gšan tedy wsecky zde pobroz madě zprawy z Tureckého válečného dívala, které sime na díle z veřejných a na díle z faukromnych listů sebrali; a v šutku není divu, že nic z tak rozšířených hranic důležitého neslyšime, nebo odewssad se píše, že v těchto dnech velmi mnoho sněhu napadlo, a že mrazové takovoj byli, jakých lidé v onech stranach giny mi lety ani o vás nocých nepamatují. — Co se zde v

Praze mluví, žeby Rusové Warna, ten známený a pro Konstantynopoli nez důležitější port brannau rukou byli wzali, o tom v nízadném listu po tu chwjli zmínka se nečiní.

Ulynj málo podotkneme o Pruske wognu, na kteréž nám Čechum mnohem vjce záleží, než abychom slysseli, že Turci stutečně Konstantynopoli opustiti musyli. — Po tu chwjli neujsme, zdali předce nás králowstý, čili Prusky dwür wognu wypowj, aneb zdali podlé dosmnění mnohých wsecko opět v pokoji k narownání přigde. Z Polštých hranic v tomto tyhodní neslyšime dokonce nic, a tak též z násich Českých hranic dále nic důležitého slysseti nemusí, gediné to, že Pruski odbehley haufnegi na nassi stranu přicházegsi, z kterýchž mnozý průvodné lisy berou, a ginj wogenstan službu, wosak pod tau wýminkan přigjazgi, aby proti Turkum bogowati mohli. Gistý list z Rakaus praví, že s Pruským dvorem gisťegi wogna než pokoj bude, ponewadzby Prusky dwür skrz alliance zavřenan s Tureckým dvorem od wogny ani vpustiti nechtěl ani nemohl. Mezi tím (praví týž list) snad dobrý prostředkové wsecko opět k vpočogení myslí vygednati mohou, a tak naděje tím vjce nás fogiti muže, ponewadz wjsme že Prusky Posel dosawad we Wjdní gest, a že v těchto dnech od nasseho Mocnáře co neymilostivégi přigat a wyslyšán byl. Dále se praví: některý listořež zdejší se tu věc za gisťotu wypazovovati, že (prý) zo tisíce Rózáků střečně giz na Pruských hranicích stogj; ale nám se ta zpráva tak hrubě prawdě podobná být nezdá, leč připustjme to,

co se wubec mluwſ, že totiž Ruský dwur sám na to nastupuge, aby Prusky dwur wálkau těžkau a záhubnau ztenčen byl. O tom wsem snad předce gednau dozkonale gſsi zpráwu dátí mocy budeme.

Giny list z Wjdné praví, že dne 19 dubna polný pakáž Pana polního Marſalka Laudona do Morawy odgezla, a sám Pan polní Marſalek dne 25 dubna má vmyſl z Wjdné odgeti. Tazé polní poslowský vřad w těchto dnech do Morawy wyprawen gest. Dne 17 a 18ho poslední dwé kolonye Chorvatů tähly ſrz Wjden do Morawy, a teď ſe tolíko gesse dvé kompanye oſtroſtrelců od Petrvaradinského tmu očekáwagj.

Z Brandenburga ſe píſſe na den 10 dubna. My do dně ſního dne nici gíſteho vrčiti nemůžeme, zdali předce k wogzné přigde, čili ſwatý pokog trwati buzd. Listové, genž přichází z Berlina, prawěgj ſyce innoho o walečných přizprawách, ke konců ale dokládagj, pokud ſe wogna wypkytne, že ona zagiſte dlanho trwati nebude. Ostatně předce wjíme, že wſecko wogſto, krom Westfalſtých tmů, poručenj dostalo na cestu ſe přichystati, a dle toho poručenj některí tmowé dne 1ho a gini 10 mágé na cestu ſe wydagj. W Slezsku gjzdný lid dne 17 poſtawí ſe do pole, a hned za njm pěchota potáhne. Také (prý) gjz polní poslowský vřad zřízen byti má.

Z Berlina 16 dubna. Polní poslowský vřad ſtutečně zřízen gest. Každodenně přichází veliký počet konů, a profiantní oficyři ſewſſim na cestu přichystáni gsau. Dne 9 ſedláři veliké množství ſedel, a kupcy potřebné deky odwedli. Gak ſlyſſime, geho král. Mí-

lost přinucen gest zbraně ſe chopiti, poňadž ſe Ruský dwur níterak w dobroře porownati nechce.

Rozličné politické ſpráwy.

Z Warſawy 13 dubna. Ke konců předellého měſyce při ſhromážděné zemské radě zavřená a podepsaná ſmlauwa ſ Pruskym dworem veſeyně přečtena byla. Hlavnj obsah této ſmlauwy gest následujej: 1) Ž obou ſtran ſtálé a vpríjemné přátelſtvo trvati má. 2) Řeſi dnu mocnost druhé w tom rukogmji býti má, aby země na gedně ani na druhé ſtraně odděleny nebyly. 3) Wſe možně na to hledeti ſe bude aby ſe žádny do důležitosti ſwobodné Polšté obce nemijſyl. 4) Kdyby Polácy z které ſtrany wognau něgakau ſtženi byti měli, Prusky dwur dá gím 12 tisíc pěchoty, a 4 tisýce gjzdy na pomoc. Plat pro každý pěši tem wypařen gest 20 tisíc dukatů, a pro gjzdný tem 26 tisíc 666 dukatů. Polácy mohou tež obilím wyplatiti. 5) W čas potřeby Prusky dwur dá Polákum 30 tisíc lidu na pomoc, a Polácy Pruscanum 20 tisíc mužů, a pokudby toho wětſſi potřeba byla, Prusky dwur také ſ celau ſwau walečnau mocý Polákum přispěti chce. 6) Tazé wogſto přigde pod zpráwu nevyššímu Generálowi té ſtrany, která by o pomoc žádala. 7) Šmlauwa ſtrany obchodu má přijti k ſwému ſtaru. 8) We čtyřech nedělích zavřená alliancy gedna ſ druhau wyměněna byti má.

Wcereyſſho dne opět ſněm vzal ſwug počátek, a hned při první ſesý wětſſim počtem blaſu Wýwoda Ludwijk z Wirtenberku vſtanoven gest za Generál-